

Zicht of Toezicht op schulden

Als (huurders) commissaris van Portaal heb ik 28 maart jl. deelgenomen aan een bijeenkomst over schulden, georganiseerd door de VTW en de NVTZ. De bijeenkomst startte met een korte compilatie van de televisie documentaire: "Schuldig". Deze serie heeft een ander bewustzijn gecreëerd omtrent mensen die schulden hebben en afhankelijk zijn van diverse maatschappelijk vangnetten. Het beeld van "eigen schuld" is achterhaald. Ieder mens krijgt ooit wel eens te maken met grote life events, scheiding, ziekte, ontslag etc, die je, afhankelijk van je persoonlijke veerkracht of situatie, zelf kunt oplossen. Een groep mensen in Nederland lukt dat door omstandigheden niet. Je wordt (chronisch) ziek en je hebt geen reserves. Je verliest je baan en er ontstaan bv. huurschulden. Er zijn onverwachte kosten of rekeningen die je niet kunt betalen. Je gaat scheiden en je wordt opgezadeld met een huis dat je moet verkopen en blijft achter met veel schulden. Een rekening van een postorderbedrijf vergeten te betalen leidt tot extravagante kosten met dramatische gevolgen. Op dit moment zijn veel mensen in Nederland afhankelijk van de voedselbank en hulp bij de schuldhulpverleningsinstantie die een buffer vormen naar de schuldeisers. Het aantal mensen met problematische schulden neemt toe en de kans op een leven met armoede en achterstand wordt groter. Elk jaar stijgt het aantal mensen dat afhankelijk is van de schuldhulpverlening en de voedselbank in Nederland.

Bij de bijeenkomst in Utrecht waren vooral stakeholders aanwezig, vertegenwoordigers van organisaties en instanties die te maken hebben met mensen in de schulden. Al snel werd geconstateerd dat het jammer was dat er vooral gepraat werd over mensen in de schulden en niet met mensen in de schulden. Een terechte constatering maar de bijeenkomst was zinvol.

Vanuit de gemeente Utrecht, bij monde van mevr. Tom (directeur maatschappelijke ontwikkeling) mevr. Quak (dienst W&I) en Frank Smulders werd toegelicht, hoe de gemeente Utrecht haar sociaal beleid vormgeeft. De wijkteams bouwen aan samenwerking tussen bewoners en betrokken partijen in de wijk, zorginstellingen en woningbouwcorporaties. Ze ondersteunen en handelen sneller als er bij mensen financiële problemen zijn. Waardevol waren dan ook de praktijkvoorbeelden die vanuit diverse professionals uit het veld werden gedeeld.

We concludeerden dat de mensen in het werkveld meer ruimte moeten krijgen om echt maatwerk te leveren, eigen budgetten ook al zijn die niet altijd in de letter van de regel te verantwoorden. Hoe ruimhartig zijn we dan met ons toezicht vanuit het zicht op de schuldenproblematiek.

Uiteindelijk werden de aanwezige toezichthouders ook geconfronteerd met de vraag: 'En waar ligt onze rol in dit maatschappelijk vraagstuk'. Vanuit de Volksbank, Inne ten Have, werd aangegeven dat we vooral de effecten van het systeem aan het bestrijden zijn, het systeem zelf zou ook ter discussie kunnen staan. We handhaven, we zien toe, maar breken we ook met de regels als dat uiteindelijk de huurder, de zorgvrager helpt om zijn schuldenproblematiek op te lossen.

Voor toezichthouders van woningbouwcorporatie is er wellicht ook ruimte binnen de prestatieafspraken met de gemeenten voor concrete maatregelen die ondersteunend kunnen zijn voor mensen met schulden zodat dit leidt tot minder of zelfs geen huisuitzettingen.

Ik vrees dat deze discussie nog niet voorbij is maar zeker onze aandacht nodig heeft.

Drs. Felicitas Crutzen